

ORTAK BASIN AÇIKLAMASI

29 Temmuz 2024

Belarus'a Sınırdışı Edilme Tehdidi Altında Olan Vitali Dvarashyn, Mikita Sviryd ve Belaruslu Diğer Vicdani Retçiler İçin Koruma

Litvanya, Belaruslu vicdani retçileri ve asker kaçaklarını korumalı, yeterli yasal koruma sağlamalı ve sınır dışı edilmelerini önlemelidir!

Aşağıda imzası bulunan örgütler, Litvanya makamlarının Belaruslu vicdani retçi Vitali Dvarashyn ve asker kaçağı Mikita Sviryd'i zulüm, hapis ve ölüm cezası riskiyle karşı karşıya oldukları Belarus'a derhal sınır dışı etme tehdidinden büyük endişe duymaktadır. Litvanyalı yetkililerden vicdani retçilerin Belarus'a geri gönderilmesini engellemelerini ve koruma aradıkları Litvanya'da sığınma hakkı vermelerini talep ediyoruz.

Belaruslu vicdani retçi **Vitali Dvarashyn**¹, Litvanya'daki diğer Belaruslu sığınmacılar gibi, ülkede yedi yıl oturma izni aldıktan sonra 2023 yılında "Litvanya'da ulusal güvenliğe tehdit" ilan edildi. Bunun sonucunda bir mülteci kampında hücre hapsine maruz kaldı ve 29 Mayıs 2024'te Belarus'ta tehlikede olmayacağı iddiasıyla sığınma talebi reddedildi. 13 Haziran 2024'te tutuklanmaktan ve derhal sınır dışı edilme riskinden kaçtı ve terör ve korkudan saklanmaya başladı.

Belaruslu asker kaçağı **Mikita Sviryd**²'in 20 Kasım 2023 tarihinde sığınma talebi reddedildi ve Vitali gibi temyize başvurmasına rağmen, Belarus'ta ölüm cezasının yeniden yürürlüğe girmesi nedeniyle ciddi endişe kaynağı olan davasını duruşmada sunmasına izin verilmedi. Bu nedenle umutsuzca hayatını korumanın yollarını arıyor.

Litvanya makamlarını, Vitali Davarshyn ve Mikita Svyrid'in -ve diğer tüm asker kaçaklarının, yoklama kaçağı ve bakayaların- Belarus'a sınır dışı edilmesini tüm yollarla önlemeye ve bu kişilere yeterli koruma sağlamaya çağırıyoruz.

Belarus'taki insan haklarının durumuna ilişkin BM Özel Raportörü Anais Marin tarafından son BM İnsan Hakları Konseyi³'nde bildirildiği üzere, Belarus'taki insan haklarının durumu çok endişe vericidir ve bu nedenle vicdani retçiler, asker kaçakları ve savaş karşıtları için güvenli bir ülke değildir. BM Özel Raportörü ayrıca "[Belarus]

¹ <https://de.connection-ev.org/article-4207>

² <https://en.connection-ev.org/article-4203>

³ <https://undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=A%2FHRC%2F56%2F65&Language=E&DeviceType=Desktop&Lang>

Hükümeti'nin Rusya Federasyonu'nun Ukrayna'ya yönelik askeri saldırganlığını aktif olarak desteklemeye devam ettiğini” vurgulamıştır.⁴

Bu tür bilgilerin, asker kaçakları ve vicdani retçilerin Belarus'a dönmelerinin güvenli olduğu inancını savunan Litvanya makamları tarafından dikkate alınmaması bizi endişelendiriyor. International Centre for Civil Initiatives Our House (Nash Dom) örgütünden Olga Karatch “*Bu doğru değil*” diyor: “*Vitali Dvarashyn ve Mikita Svyrid, Belarus'a zorla geri gönderilmeleri halinde zulüm ve hapis cezasıyla karşı karşıya kalacaklar. Mikita gibi firariler için ölüm cezası bile yasal. Bu durum her şekilde engellenmelidir.*” Ayrıca, Litvanya Göçmenlik Dairesi'nin BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'nin Belarus'taki insan hakları durumuna ilişkin raporunu dikkate almadığını okumaktan derin endişe duyuyoruz.⁵

Askerlikten kaçmanın cezai sorumluluğu⁶, askerlik hizmetine karşı vicdani ret hakkının sürekli ihlal edilmesi ve asker kaçakları için ölüm cezasının yeniden getirilmesi, Belarus'un vicdani retçiler için güvenli bir ülke olmadığının güçlü kanıtlarıdır. **Bu nedenle, aşağıda imzası bulunan örgütler Litvanya'ya Belaruslu asker kaçaklarının ve vicdani retçilerin sınır dışı edilmesini derhal engellemesi ve onlara yeterli koruma sağlaması çağrısında bulunmaktadır.**

Uluslararası korumaya ilişkin BMMYK Kılavuz İlkelerinde vurgulandığı üzere, askerlik hizmetini vicdani olarak reddedenler, kendi ülkelerinde⁷ zulüm görme riski altındaysa mülteci statüsü almaya hak kazanırlar ve bu durum Belaruslu vicdani retçiler için de tamamen geçerlidir.

Askerlik hizmetini vicdani ret hakkı, düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne içkin bir insan hakkıdır (Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı, Madde 10 - Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü). Ayrıca Belarus'ta, Rusya Federasyonu'nun Ukrayna'daki saldırı savaşını desteklemek üzere askere alınma ve seferber edilme riskinin yüksek olduğunu ve bunun da uluslararası hukukun ihlali anlamına geldiğini hatırlatmakta fayda vardır.

Aşağıda imzası bulunan örgütler Litvanya'yı ve Avrupa Birliği'nin diğer üyelerini, zulüm gördükleri ve vicdani ret haklarının tanınmadığı Belarus'tan kaçan vicdani retçilere ve asker kaçaklarına tam koruma sağlamaya ve Avrupa kurumlarını askerlik hizmetini vicdani ret hakkının tüm üye ülkelerde tam olarak uygulanmasını sağlamaya çağırılmaktadır.

⁴ A/HRC/56/65, par 14.

<https://undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=A%2FHRC%2F56%2F65&Language=E&DeviceType=Desktop&Lang>

⁵ Administrative Case No. eA-2053-789/2024 of 23 July 2024, the Lithuanian Migration Department.

<https://news.house/62606>

⁶ “Evasion from call-up to military service on the mobilization (Art. 434), evasion of regular call-up to active military service (Art. 435), failure of a reservist or person liable for military service to appear for military training or special classes (Art. 436), avoidance of military registration by a conscript or person liable for military duty (Art. 437).” European Bureau for Conscientious Objection, Annual report, p. 46-47. https://ebco-beoc.org/sites/ebco-beoc.org/files/2024-05-15-EBCO_Annual_Report_2023-24.pdf

⁷ UNHCR, Guidelines on International Protection No.10: Claims to refugee status related to military service within the context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees.

<https://www.unhcr.org/sites/default/files/legacy-pdf/529efd2e9.pdf>

Bahsedilen vakalarla ilgili ek ayrıntılar için:

Vitali Dvarashyn: <https://news.house/de/62206>

Mikita Sviryd: <https://news.house/62216>

Daha fazla bilgi ve röportaj için lütfen iletişime geçiniz:

Olga Karach, International Centre for Civil Initiatives Our House (Nash Dom):
olga.karatch@gmail.com

Connection e.V. International Support of Conscientious Objectors and Deserters:
connection@connectionev.org

İmzacı örgütler:

- **Connection e.V.**
- **Our House**
- **War Resisters' International (WRI)**
- **European Bureau for Conscientious Objection (EBCO)**
- **International Fellowship of Reconciliation (IFOR)**
- **Pressenza International**
- **International Peace Bureau (IPB)**
- **Peace Tax International (CPTI) – İngiltere**
- **Internationale der Kriegsdienstgegner*innen (IDK) – Almanya**
- **Movimento Internazionale della Riconciliazione – İtalya**
- **Center on Conscience & War – ABD**
- **BOCS Civilization Planning Foundation – Macaristan**
- **Vrede vzw – Belçika**
- **Centre pour l'Action Non-violente – İsviçre**
- **Begegnungszentrum für aktive Gewaltlosigkeit – Avusturya**
- **Kerk en Vrede – Hollanda**
- **Sudanese Organization for Nonviolence and Development (SONAD) – Sudan**
- **Association of Greek Conscientious Objectors – Yunanistan**
- **Arbeitsstelle Frieden und Umwelt der Evangelischen Kirche der Pfalz (Protestantische Landeskirche) – Almanya**
- **Internationaler Versöhnungsbund, österreichischer Zweig – Avusturya**
- **Pax Christi Flanders – Belçika**
- **Aseistakieltäytyjäliitto - The Finnish Union of Conscientious Objectors (AKL) – Finlandiya**
- **Giuristi Democratici – İtalya**
- **Leuven Peace Movement – Belçika**
- **Belgian Coalition Stop depleted uranium weapons – Belçika**

- **Center for Global Nonkilling** – İsviçre
- **Un Ponte Per** – İtalya
- **Vicdani Ret İzleme** – Türkiye
- **Vredesactie** – Belçika
- **Flüchtlingsrat Schleswig-Holstein e.V.** – Almanya
- **Komitee für Grundrechte und Demokratie e.V.** – Almanya
- **Deutsche Friedensgesellschaft - Vereinigte KriegsdienstgegnerInnen (DFG-VK)** – Almanya
- **Stephan Brües, Ko-Vorsitzender Bund für Soziale Verteidigung (BSV)** – Almanya
- **Forum gewerkschaftliche Linke Berlin** – Almanya
- **Centro Studi Sereno Regis** – İtalya
- **Pax Christi Italia** – İtalya
- **Arbeitskreis Internationalismus der IG Metall Berlin** – Almanya
- **Lebenshaus Schwäbische Alb - Gemeinschaft für soziale Gerechtigkeit, Frieden und Ökologie e.V.** – Almanya
- **ACAT** – Almanya
- **Initiative Solidarität für Pazifist:innen aus Osteuropa** – Almanya
- **ACAT** – İsviçre
- **Hessischer Flüchtlingsrat** – Almanya
- **Internationaler Versöhnungsbund, deutscher Zweig** – Almanya
- **Frauen Netzwerk für Frieden** – Almanya
- **Federal Association of Vietnamese Refugees in the Federal Republic of Germany** – Almanya
- **Forum Friedensethik in der Evangelischen Landeskirche in Baden (FFE)** – Almanya
- **Grazer Initiative für Frieden und Neutralität (GIFFUN)** – Avusturya
- **Pax Christi Rottenburg-Stuttgart** – Almanya
- **Graswurzelrevolution** – Almanya
- **Netzwerk Friedenskooperative** – Almanya
- **International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)** – Almanya
- **NaturFreunde Deutschlands** – Almanya
- **SOS Balkanroute** – Avusturya
- **Vienna Voice** – Avusturya
- **LINKS-Wien** – Avusturya
- **Grüne Alternative e.V** – Almanya
- **The Movement of Conscientious Objectors (MCO)** – Rusya